

Ohje Oulun hiippakunnan seurakunnille 14.1.2021

Vuosi on vaihtunut, mutta edelleen joudumme toimimaan koronatilanteen keskellä. Käynnistyneet rokotukset luovat toivoa paremmasta, mutta silti poikkeukselliset olot voivat jatkua vielä melko pitkään. Tässä ohjeessa päivitetään viimeisimmät rajoitukset Oulun hiippakunnan alueella. Ohjeen lopussa on myös vaihtoehtoja ehtoollisen viettämiseen tilanteessa, jossa jumalanpalveluksia joudutaan viettämään pitkään 10 hengen rajoitusten alaisena.

POHJOIS-POHJANMAAN MAAKUNNAN ALUEEN SEURAKUNNAT (Oulun tuomiorovastikunta, Limingan, Koillismaan ja Kalajoen rovastikunnat)

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on antanut 14.1.2021 määräyksen kokoontumisrajoituksista sisä- ja ulkotiloissa järjestettäviin tilaisuuksiin ajalle 19.1.-1.2.2021. Määräys koskee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan aluetta, eli näin ollen Oulun tuomiorovastikunnan, Limingan, Koillismaan ja Kalajoen rovastikunnan seurakuntia. Rajoitukset jatkuvat ennallaan, eli määräyksen mukaan yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osallistujamäärä rajoitetaan edelleen 10 henkilöön.

Tuomiokapituli ohjeistaa Avin linjauksen mukaisesti seurakuntia noudattamaan tätä ohjetta jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa. Sunnuntain ja pyhäpäivien jumalanpalvelukset striimataan. 10 hengen raja koskee myös kirkollisia toimituksia, mutta aiemman ohjeen mukaisesti hautaan siunaamisessa on pientä joustoa pastoraalisin perustein. Muilta osin viitataan aiempiin ohjeisiin. Jumalanpalveluksessa tai kirkollisessa toimituksessa työskenteleviä seurakunnan työntekijöitä ei tarvitse laskea 10 hengen joukkoon.

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNNAN ALUEEN SEURAKUNNAT (Kokkolan rovastikunta)

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on antanut 14.1.2021 määräyksen kokoontumisrajoituksista sisä- ja ulkotiloissa järjestettäviin tilaisuuksiin ajalle 18.1.-8.2.2021. Määräys koskee myös Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin aluetta, eli näin ollen myös Kokkolan rovastikuntaa. Määräyksen mukaan yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osallistujamäärä rajoitetaan edelleen 10 henkilöön.

Tuomiokapituli ohjeistaa Avin linjauksen mukaisesti seurakuntia noudattamaan tätä ohjetta jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa. Sunnuntain ja pyhäpäivien jumalanpalvelukset striimataan. 10 hengen raja koskee myös kirkollisia toimituksia, mutta aiemman ohjeen mukaisesti hautaan siunaamisessa on pientä joustoa pastoraalisin perustein. Muilta osin viitataan aiempiin ohjeisiin. Jumalanpalveluksessa tai kirkollisessa toimituksessa työskenteleviä seurakunnan työntekijöitä ei tarvitse laskea 10 hengen joukkoon.

LAPIN MAAKUNNAN ALUEEN SEURAKUNNAT

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin alueella olevat seurakunnat (Kemi-Tornion rovastikunta, pois lukien Pellon seurakunta)

Lapin aluehallintovirasto on antanut 13.1.2021 määräyksen ajalle 19.1.-18.2.2021, joka koskee Kemin, Keminmaan, Simon, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kuntia Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin alueella. Sisä- ja ulkotiloissa järjestettävien kokoontumisten enimmäisraja pysyy 10 henkilössä.

Tuomiokapituli ohjeistaa Avin linjauksen mukaisesti seurakuntia noudattamaan tätä ohjetta jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa. Sunnuntain ja pyhäpäivien jumalanpalvelukset striimataan. 10 hengen raja koskee myös kirkollisia toimituksia, mutta aiemman ohjeen mukaisesti hautaan siunaamisessa on pientä joustoa pastoraalisin perustein. Muilta osin viitataan aiempiin ohjeisiin. Jumalanpalveluksessa tai kirkollisessa toimituksessa työskenteleviä seurakunnan työntekijöitä ei tarvitse laskea 10 hengen joukkoon.

Lapin sairaanhoitopiirin alueella olevat seurakunnat (Lapin ja Rovaniemen rovastikunnat, sekä Pellon seurakunta)

Lapin sairaanhoitopiirin alueella sisä- ja ulkotiloissa tapahtuvissa kokoontumisissa enimmäisraja on edelleen 50 henkilöä ja määräystä on jatkettu aikavälille 7.1.2021-31.1.2021. Se koskee Enontekiön, Inarin, Kittilän, Kemijärven, Kolarin, Muonion, Pelkosenniemen, Pellon, Posion, Ranuan, Rovaniemen, Sallan, Savukosken, Sodankylän ja Utsjoen kuntia.

Siellä missä henkilörajaus on 50, sunnuntain jumalanpalvelusta ei ole tarpeen viettää suljetuin ovin, vaan rajata väkimäärä muilla keinoilla sallittuun määrään. Muun toiminnan osalta seurakunnat soveltavat aiemmin annettuja ohjeita tilanteen edellyttämällä tavalla. Jumalanpalveluksessa tai kirkollisessa toimituksessa työskenteleviä seurakunnan työntekijöitä ei tarvitse laskea 50 hengen joukkoon.

Lasten ja nuorten toiminta

Siellä missä Aluehallintovirasto tai yksittäinen kunta on väljentänyt alueellaan ohjeita lasten ja nuorten harrastustoiminnan osalta, voidaan asianomaisissa seurakunnissa soveltaa vastaavia toimintatapoja. Esimerkiksi Kempeleen kunta on päättänyt näin: ”Lasten ja nuorten ryhmäharrastustoiminta (<18v) voi harkinnan mukaan jatkua to 7.1. alkaen. Toiminnan jatkamisen suhteen tulee käyttää erityistä harkintaa ja noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön sekä lajiliittojen koronaohjeistuksia.” Tällaista ohjetta voidaan soveltaa esimerkiksi isostoimintaan. On myös syytä huomata, että THL on päivittänyt maskisuositusta. Kasvomaskin käyttöä suositellaan vastedes kaikille 12 vuotta täyttäneille.

Sururyhmät ja vastaavanlaiset kutsuun perustuvat toiminnot

Vallitseva ohje on, että seurakuntien avoin ryhmätoiminta on toistaiseksi tauolla siellä missä kokoontumiset on rajoitettu 10 henkeen. On kuitenkin eräitä toimintoja, joissa osallistuminen perustuu ilmoittautumiseen ja väkimäärä voidaan rajata 10:een. Tällainen on esimerkiksi sururyhmä tai sen kaltainen toiminta. Harkitusti ja tarkoin turvallisuusohjeita noudattaen ovat tällaiset työntekijöiden vetämät tilaisuudet mahdollisia.

Ehtoollisen vietto

Tiukkojen rajoitusten jatkuessa näin pitkään, on monelle seurakuntalaiselle yhä kipeämpi asia, ettei ehtoolliselle pääse. Tätä ajatellen ohjeistetaan nyt kaksi vaihtoehtoista tapaa. Ensimmäinen on pienimuotoisten, enintään 10 seurakuntaista kokoavien messujen pitäminen esimerkiksi arkiviikon iltoina. Tätä koskeva ohje annettiin jo 3.12. Tilaisuudesta informoidaan kirkollisissa ilmoituksissa ja niihin otetaan vastaan ennakoilmoittautumisia. Tilaisuuksien määrä riippuu tarpeesta. On myös huomattava, että lista tilaisuuden osallistujista hävitetään kaksi viikkoa tilaisuuden jälkeen, jotta ei synny pysyviä lainvastaisia henkilörekistereitä.

Toinen tapa on ehtoollisen jälkivietto sunnuntaina striimatun messun jälkeen enintään 10 hengen ryhmissä. Striimatun jumalanpalvelukseen osallistuneille seurakuntalaisille tarjotaan mahdollisuus tulla samaan kirkkoon ottamaan vastaan ehtoollinen heti jumalanpalveluksen jälkeen. Näin ne, jotka ovat ottaneet osaa yhteiseen rikkiin, rukoilleet ja kuunnelleet sanaa, ovat valmistautuneet myös ottamaan vastaan ehtoollisen

sakramentin. Striimattuun messun seuraaminen on siis edellytys ehtoollisen jälkiviettoon osallistumiselle. Tästä on viestittävä asianmukaisesti seurakuntalaisille etukäteen ja striimauksen kuluessa. Jälkiviettohetkiä järjestetään esimerkiksi yhden tai kahden tunnin aikana striimatun messun päättymisen jälkeen. On selvää, että maantieteellisesti laajoissa seurakunnissa tämä palvelee lähinnä niitä seurakuntalaisia, jotka asuvat kohtuullisen matkan päässä kirkosta.

Tällainen ehtoollisen jakaminen messun jälkeen voidaan nähdä yhden ja saman messun jatkumisena. Messun jatkumisen merkinä papin on hyvä odottaa ehtoollisvieraita alttarilla. Hän jakaa heille leivän ja viinin juuri äsken konsekroiduista aineista, ja lausuu jakamisen jälkeen kiitosrukouksen sekä siunauksen. Näin seurakuntalaisille tarjotaan myös mahdollisuus pysähtyä ja hiljentyä yhteisen pöydän ääreen. Pöytä on yhteinen, vaikka seurakuntalaiset nauttivatkin ehtoollisen eri aikoihin. Messun jatkumisen merkinä on hyvä, että kirkossa on ehtoollisen jakamisen aikana paikalla yksi pappi ehtoollista jakamassa, toinen pappi tai diakoni sielunhoidollisia keskusteluja varten, vahtimestari huolehtimassa sisäänpääsyn säännöstelystä, ja kirkkomuusikko rakentamassa musiikin siltaa messun alkuosaan. Paikalliset olosuhteet ja resurssit vaikuttavat toteutukseen.

Nämä ohjeet ovat käytettävissä niin kauan kuin kokoontumisrajoitukset estävät enemmän kuin 10 tai 20 hengen kokoontumisen jumalanpalveluksiin. Kun osallistuminen on jälleen vapaampaa, on striimaamista hyvä jatkaa, mutta tässä kuvattu ehtoollisen jakaminen messun jälkeen päättyy. Kyseessä on siis poikkeuksellisesta tilanteesta nouseva poikkeusmenettely, josta ei pidä tehdä vakituista käytäntöä.

Lopuksi

Olen kiitollinen siitä tavasta, jolla seurakunnissa on toimittu vastuullisesti koronajan vaatimusten mukaan. On selvää, että pitkittyvä tilanne koettelee meitä kaikkia. Tarvitsemme kestävyyttä ja keskinäistä rohkaisua, jotta jaksamme pitkittyvän tilanteen koettelemukset. Kirkkoherran ja talouspäällikön onkin syytä kiinnittää aivan erityistä huomiota työyhteisön jaksamiseen. Kun moni tekee paljon etätöitä, ovat etäyhteyksin toteutetut työntekijäkokoukset ja ”virtuaaliset päiväkahvit” tärkeitä henkireikiä.

Toivotan teille kaikille hyvän Jumalan siunausta.

Piispa Jukka Keskitalo